

HITEL-VILÁG-STÁDIUM.

JELENKOR.

„Budapest közgazdasági és kulturális lámpái nem elég erősek ahhoz, hogy Magyarország egész területét gazdasági és művelődési sugarakkal megvilágítsák és vidéki gócpontok, vidéki erős fényforrások kifejtése nélkül különösen a perifériákon nagy lesz a közgazdasági és kulturális éjszaka.“ (Klebensberg Kunó gróf vezércikkéből, *Pesti Napló* febr. 1.)

A század viselő, jönni fognak az eddigieknél nehezebb napok. Bennünket, a *Széphalom* körét, elsősorban a kultúra és a magyar kultúra sorsa érdekel. A háború előmozdította a kultúrát, a háború utáni nyomorúság az egész európai civilizációt összeomlással fenyegeti. De Európa elsüllyedése más világrészeket is magával ránt: a kis magyar irodalom sorsa talán a newyorki börzén, vagy a cardiffi szénbányákban dől el. Ha valamikor, most végveszélyében érzi a kultúra, hogy anyagi létalap nélkül nem állhat meg. Ennek a materiális világkultúrának, amelyben benne harcol a nemzetközi politika, a szociális probléma, az agrár és ipari termelés, a kultúra és luxus produktumainak sorsa — minden ami az emberiség szellemi jólétét hozza létre végső fok: ennek a mai világkultúrának tragikus deklínációját éljük. Ezért lehetetlen ma a szellem embereinek tudomást nem venni a szellemi kultúra vékony rétege alatti kozmikus erőkről. Ebben az irányban nem kell kiterjeszteni a *Széphalom* érdeklődési körét, mert mindig foglalkoztunk a világ és a szellemtől el nem választható anyagi küzdőtér egyetemes problémáival. De azt a novumot óhajtjuk bevinni a *Széphalom* életébe, hogy ezeket a kérdéseket — összhangban maradván természetesen a folyóirat szellemével — ezentúl külön rovatban tárgyaljuk.

Szerény eszközeink mellett is nagy hagyományokhoz szállhatunk vissza inspirációért és tanulni. A magyar kultúra válsága időszakában a nagy megújítások — Szent István, Széchenyi-reformkor — mindig párhuzamosan haladtak a gazdasági, társadalmi és anyagi megújítással és a Nyugathoz való alkalmazkodással. A címet *S z é c h e n y i* ből vettük. Talán szimbolizálja a magyar hagyománytól el-nem-szakadást és egyúttal a nyugati haladáshoz való kapcsolódás gondolatait is.

(Szeged.)

Z. B.

MAGYARORSZÁG, 1930.

(GENFI EMLÉKEZÉS)

Magyarország mindig lesz, — de lesz-e olyan, amilyen volt?

A kora tavasszal történt.

A nap fénye még csak ígérte a tavaszt és a levél nélküli fák ágai között időnként hangosan sivított végig a hideg északi szél. De azért mégis szinte valamennyien, idegenek, ott sétáltunk a tó partján. Szinte tüntetően: kiskabátban. Éhesek voltunk a napsütésre. Ha nincs is ereje, a sok ködös-esős nap után meg voltunk elégedve a napnak pusztá fényével is, amely legalább ígéri a tavaszt, a meleget . . .

A népszövetségi palota ablakaiból gyenge fény szűrődik ki. Odabent most is dolgoznak. Vasárnap délelőtt is, az első tavaszi napon. Lámpafény mellett. Mesterséges világítás mellett. Az jut az eszembe: mi lenne, ha valaki rányitná az ablakokat a vitatkozó delegátusokra és a tárgyalások fojtó csendjét megtörné